

5. Кагал Т.О. Організаційно-правові питання забезпечення захисту прав споживачів в сфері якості товарів. Дис. канд. юрид.наук. 1998. Київ. 201с. – С. 13.
6. Белых В. С. Организация правовой работы по обеспечению качества продукции на предприятии: Учебн. Пособие – Свердловск, 1984. – 70 с.
7. Салухіна Н.Г. Захист прав споживачів: Навч. посіб. / Н.Г. Салухіна, О.М. Язвінська, О.І. Башкатова. К.: МАУП, 2007. – 382 с. – С. 20.
8. Язвінська О.М. Історія консюмеризму. – К.: КДТЕУ, 2000. – С. 208.
9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950 р. [Електронний ресурс] // Законодавча база – Режим доступу.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995>.

Пузирний В.Ф.

кандидат юридичних наук, доцент,

*Навчально-науковий інститут права та соціальних технологій
Чернігівського національного технологічного університету*

АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПЕНІТЕНЦІАРНИХ УСТАНОВАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Дослідження зарубіжного досвіду різних напрямків функціонування органів та установ виконання покарань є безумовною передумовою можливості використання позитивних практик у діяльності вітчизняної кримінально-виконавчої системи. Наукові розробки адміністративно-правового забезпечення діяльності органів та установ виконання покарань останнім часом набувають поширення, однак у роботах науковців не завжди можна віднайти згадки щодо запровадження міжнародного досвіду.

Системою виконання покарань у Великій Британії опікується Національна служба управління правопорушниками (National Offender Management Service), яка є виконавчим органом, що діє у складі Міністерства юстиції. У підпорядкуванні цього органу перебувають Служба Пробації та Тюремна Служба її Величності [1].

У пенітенціарних установах Великобританії існує спеціалізований порядок організації та здійснення адміністративно-юрисдикційної діяльності. Він охоплює провадження, як в адміністративних, так і в дисциплінарних справах. Розгляд реалізується в судовому та позасудовому порядку. Почнемо з дисциплінарних проваджень щодо засуджених. Ця процедура передбачена тюремними правилами 1964 року (з подальшими змінами) та Правилами для установ виконання покарань щодо молодих злочинців 1988 року (з подальшими змінами). У зазначених документах викладені як дисциплінарні порушення, так і стягнення, передбачені за їх вчинення. Крім того, існують відомчі Керівні положення з дисципліни в установах виконання покарання, яке більш детально визначає зміст і специфіку кожного правопорушення та відповідного стягнення [2]. Більше того, В.А. Понікаров вважає, що з урахуванням британського пенітенціарного законодавства в цілому процедура здійснення

дисциплінарного провадження входить до складу адміністративно-юрисдикційної діяльності [3, с. 59].

Слід нагадати, що в англійському законодавстві немає акта, який би регулював питання адміністративної відповідальності. Більш того, чинне законодавство Великобританії не знає поняття адміністративного проступку, розцінюючи такі діяння як малозначимі злочини, що тягнуть за собою застосування спрощеного порядку судової відповідальності. Тому загальні умови відповідальності за дії, які тотожні адміністративним проступкам, регулюються не адміністративним, а кримінальним законодавством [4].

В Англії надають особливого значення дотриманню прав засуджених, повазі їх людської гідності. Основний обов'язок Тюремної служби її Величності полягає в тому, щоб не тільки гуманно відноситись до засуджених, а й допомагати їм вести законслухняне життя в умовах позбавлення волі та після звільнення. Так, наприклад, засуджені повинні мати доступ до Тюремних правил, Керівних положень з дисципліни та інших нормативних актів, копії яких зберігаються в кожній бібліотеці, блоці ізоляції або будь-якому іншому місці, де утримуються засуджені правопорушники [5, с. 36].

Керівні положення з дисципліни в установах виконання покарання передбачає перелік стягнень, які можуть бути накладені на засуджених. До основних дисциплінарних стягнень, які виносяться (здійснюються) начальником установи виконання покарання у Великій Британії відносяться: попередження; позбавлення зручностей і додаткових привілеїв; відсторонення від громадських та культурно-масових заходів; призупинення виплати доходу (заробітної плати). Це ті заходи, які найбільш часто застосовуються на практиці. Існують й інші види розглянутих стягнень: призначення додаткових днів; додаткова робота; позбавлення певних речей засуджених тощо.

Перераховані вище заходи можна віднести до числа адміністративних стягнень. Адже вони застосовуються до правопорушників як судовими органами, так і адміністрацією пенітенціарної установи.

Слід зазначити, що адміністративних стягнень як таких у Великобританії немає. В англійській системі, як було заявлено раніше, всі правопорушення за ступенем своєї тяжкості поділяються на три види: treason, felony, misdemeanour. Останній вид – малозначні правопорушення, які за своїм характером найбільш схожі до адміністративних правопорушень.

Адміністративно-юрисдикційна діяльність в аналізованій системі має кілька стадій: а) обвинувачення у вчиненні конкретного проступку; б) підготовка до процесу розгляду; в) слухання за фактом правопорушення; г) процедура прийняття рішення та накладення стягнень; д) перегляд рішень.

Суб'єктивізм адміністрації пенітенціарної установи у виборі виду стягнення, що накладається, зводиться до мінімуму, оскільки особа, яка здійснює юрисдикційне провадження, не має права вийти за перелік стягнень, передбачених Керівними положеннями з дисципліни в установах виконання покарання Великобританії та іншими нормативними актами. Стягнення набуває чинності відразу після його накладення. Начальник пенітенціарної установи і міністр внутрішніх справ у праві застосувати покарання у вигляді зауваження і грошового штрафу. При цьому на практиці зазначені посадові

особи фактично не здійснюють вищевикладені стягнення, а передають матеріали (документи) на розгляд до суду для подальшого розгляду і винесення рішення по справі.

Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок про те, що аналіз досвіду Великобританії у питаннях адміністративно-юрисдикційної діяльності свідчить про таке: 1) у практиці застосуванні різних заходів адміністративного впливу спостерігається недостатня системність і переплітання компетенції пенітенціарного керівництва та судів; 2) застосування заходів адміністративного примусу можливе як у судовому, так і позасудовому порядку, при чому нормативно-правові акти визначають неповний перелік випадків їх застосування керівництвом установ виконання покарань та судів. На практиці перевага надається зверненням керівників пенітенціарних установ до судів щодо вирішення питань застосування заходів примусу.

Список використаних джерел:

1. Досвід діяльності служби пробації Великої Британії, який вивчено під час службового відрядження до цієї країни міжвідомчої делегації від Державної пенітенціарної служби України протягом 19-24 березня 2012 року у рамках проекту Ради Європи «Підтримка в'язничної реформи в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/publish/printable_article/631924;jsessionid=A2430E064794585608C9577A08AFEE3A.

2. Керівні положення з дисципліни в установах виконання покарання Великобританії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.gov.uk/government/organisations/hm-prison-service>.

3. Поникаров В. А. Реализация административно-юрисдикционной деятельности в уголовно-исполнительной системе Российской Федерации (организационно-правовой анализ теории и практики) : монография / В. А. Поникаров. – Рязань : Академия права и управления Федеральной службы исполнения наказаний, 2008. – 213 с.

4. Законодательные акты Великобритании [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://docs.google.com/document/d/127IfTgb22...LRRVMSA1k/edit_

5. Южанин В. Е. Дисциплинарная система, применяемая в пенитенциарных учреждениях Англии / В. Е. Южанин // Пенитенциарный опыт Англии и возможности его реализации в уголовно-исполнительном законодательстве России и Белоруссии : материалы Международного научно-практического семинара (15 марта 2004 г.). – Рязань, 2004. – С. 35-45.

Стрілецький Й.В.

студент,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СУДОВОЇ ЮРИСДИКЦІЇ У ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРАХ

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що аналіз судової практики свідчить про наявність серйозного конфлікту судових юрисдикцій при вирішенні земельних спорів, особливо за участю органів місцевого самоврядування, пов'язаних з розпорядженням ними землями комунальної